

Voorjaar, eindelijk. En is er een mooiere plek om dat te vieren dan op Texel? Het eiland staat bekend om een overvloed aan bijzondere lentebodes: speelse lammetjes op hoge poten en kleurige orchideeën. Te kust en te keur!

door Marjolein Schipper

Ook altijd gedacht dat een lammetje zacht en donzig zou aanvoelen? Alsof je een grote marshmallow oppakt, maar dan met wollige krulletjes? Nee hoor. Het lammetje in mijn armen is compact en stevig, z'n gespierde lijfje bedekt met een dichte vacht. Net gisteren geboren. Even oppassen hoe ik haar vasthoudt. Enigszins rechttop anders komen de longen in de verdrinking. Ze weten het uit ervaring hier op de Schapenboerderij Texel; zelfs het meest wilde ADHD-jongetje komt helemaal tot rust als hij met een lammetje op schoot mag zitten. De aandoenlijke wolbaaltjes vallen namelijk nog weleens in slaap, zo lekker warm tegen een bezoeker aan. Drukke volwassenen hebben er trouwens ook baat bij, weten de medewerkers te vertellen. Normaal gesproken is het hier vol met bezoekers, maar in verband met corona ligt het 'lammetjes knuffelen' stil. Alleen de winkel is op afspraak open. Hopelijk komt er snel een versoepeling; gelukkig zijn er tot oktober lammetjes voorhanden, want schapenboerin Mariska Witte weet door een handig fokbeleid de geboortes over een half jaar uit te smeren. Ze is de zesde generatie schapenboer op het grote bedrijf. Aan de muur hangen zwartwit-foto's van haar opa en oma, een orgeltje aan nageslacht op de boerenkar. En dus is Mariska de uitgelezen persoon om te vertellen waarom het op het bekende Waddeneiland ritselt van de schapen, want overal waar je kijkt zie je de witte silhouetten door het weiland gaan. "Arme grond," vat Mariska het kort en bondig samen. "Koeien hebben hier niks te grazen dus is de bevolking noodgedwongen schapen gaan houden. Het heeft nooit veel opgebracht, ook nu niet. Tot voor kort had ik er ook een baan naast als wijkverpleegkundige. Tot bleek dat toeristen het erg leuk vinden om schapen en lammetjes te kijken en we hier, pal aan de weg vanaf de pont, een bezoekerscentrum hebben geopend." Met die pont vanaf Den Helder zijn we net aangekomen. Twintig minuutjes op zee maar je waant je direct in een andere wereld. Bewoners van Texel hebben het over 'de overkant' als ze het vasteland bedoelen. En toeristen, vooral Hollandse, vergissen zich nog weleens en hebben het over 'in Nederland'. Het geeft maar even aan hoe diep het gevoel is hier ver weg te zijn van het dagelijks leven met alle beslommeringen. Het is een soort knusheid en beslotenheid, de karakteristieke huizen en boerderijen, altijd wel ergens de zee in de buurt, het idee dat het hier allemaal niet zo gehaast hoeft. Je kunt toch niet weg en vanavond na de laatste boot zitten we lekker met z'n allen op het eiland. Het licht is hier zelfs anders, denkt natuurgids Marcel Wijnalda. Beter, mooier. Misschien omdat de zon weerspiegelt in de zee en dat licht wordt teruggekaatst? Met Marcel gaan we op zoek naar wilde orchideeën, want net als schapen floreren die uitstekend op het eiland. Ze zijn zo'n maand lang te bewonderen, maar: je moet wel weten waar. Hoe dat kan trouwens nou weer, op die voedselarme grond? "Het is hier natuurlijk vochtig en dus bevat de bodem veel soorten schimmels. Die weer de juiste mineralen leveren waar de orchidee goed op groeit. Zij wisselen op hun beurt weer suikers uit met de schimmel, een mooie symbiose dus," legt Wijnalda uit. Langs het fietspad bij de Tureluur loopt een zogenaamde duinrel, een beekje met opwellend zoet water. De oevers hier staan bekend om de aanwezigheid van gevlekte orchis en zowaar: we zien een eerste exemplaar heel voorzichtig de kop opsteken. En er komen er nog veel meer aan, want overal zijn de kenmerkende gestipte blaadjes te zien. Wie twee vliegen in één klap wil slaan: vlak voor Wadden- en Noordzeecentrum Ecomare ligt ook een duinrel waar de komende weken echt duizenden gevlekte orchissen te zien zullen zijn. Een roze zee tussen alle kruiden. Waarschuwing: het gebied betreden mag echt niet want het zou zonde zijn om deze zeldzame en tere bloemen te vertrappen. Maar vanaf de weg is het schouwspel echt prima te bewonderen. Wie veel verschillende soorten wil zien, kan het best naar natuurgebied De Nederlanden gaan. Sowieso al prachtig, ook om een korte of lange wandeling te maken, lekker teruglopen over het strand. Bij aankomst staan diepzwarte Schotse Galloways fotogeniek te zijn tegen de achtergrond van de 'Boet van Hopman'. Schapenboeten dienden vroeger niet als stal, maar als opslag voor hooi en materiaal. Dit exemplaar is de enige die op Texel in de duinen staat en wordt ook gebruikt als bijzondere trouwlocatie. Het gebied is omgeven door een tuunwal, een typisch Texelse omheining van gestapelde plaggen.

Hier kunnen de orchideeënliehebbers hun lol op. “Moeraswespenorchis, Vleeskleurige orchis, Groenknolorchis, Grote muggenorchis, Welriekende nachtorchis, Brede orchis, Grote Keveorchis en ook de Harlekijn. De ene is nog zeldzamer dan de andere,” somt Wijnalda zonder aarzelen op. Er schijnen vreemde bezoekers te bestaan die de bijzondere bloemen uitgraven om mee naar huis te nemen. Heb je niets aan, weet de natuurgids. Thuis in de tuin zullen ze bijna onmiddellijk verdorren. Ze hebben immers hun schimmels nodig en die zitten op het vasteland bijna niet in voldoende mate in de grond.

Op de terugweg treffen we op de hei bij Schettersweid een wel heel mooi voorjaarstafereel aan: herderin Daphne Hogeweg met haar kudde schapen, natuurlijk met dartelende lammetjes erom heen. We mogen even komen kijken en stappen voorzichtig over de mobiele afrastering heen. Volgens Daphne is de stroom eraf maar je weet het natuurlijk maar nooit.

Ook hier weer schapenmoeders met hun wollige baby's en peuters om zich heen. Het zijn geen echte Texelaars maar Daphne is wel lid van het Texelse Wolgilde. “Ze zeiden daar: je schapen lopen toch op Texel? Dan zijn het Texelse schapen,” lacht de herderin. Haar kudde -ze heeft ook dieren lopen op het vasteland- heet Vrolijke Schapen en onderhoudt diverse natuurterreinen als ‘natuurlijke grasmaaiers’. “Ze creëren zodoende een open landschap. Bovendien nemen ze van alles mee in hun vacht, ik noem ze daarom ook wel zadentaxi's...”

Niet meer maar beter

VVV-directeur Frank Sporen lanceert begin mei de nieuwe campagne ‘Hier vind je meer’ om Texel (nog beter) op de kaart te zetten. “Niet dat we te klagen hebben over bezoekers, integendeel. We tellen 4,1 miljoen overnachtingen per jaar. Op een mooie zomerdag verblijven er soms wel 65.000 toeristen op het eiland. Tachtig procent van de eiland-economie leunt erop.” De slogan wordt dan ook ‘Niet meer, niet minder maar beter’. “De kwaliteit moet omhoog. Toeristen komen tegenwoordig allemaal voorbereid aan, vaak met een top tien op hun mobiel. Maar er is hier veel méér dan de vuurtoren of Ecomare, hoe leuk ook. Niet iedereen weet bovendien dat wij als VVV ook extra service verlenen via ons platform. Bezoekers kunnen accommodaties boeken, een fiets huren of zelfs een tafeltje boeken in een restaurant.”

Smullen

Ook culinair gaat Texel mee in de vaart der volkeren. Hotel-restaurant Bij Jef van Jef Schuur en Nadine Mögling in Den Hoorn heeft dit jaar voor de dertiende maal op rij een Michelinster gekregen. Het is het enige waddenrestaurant met een ster.

Bij Gastrofarm Op Oost (Oosterend) kookt Joram Timmermans de sterren van de heldere eilandhemel; samen met Valerie Jongeneel heeft hij een oude stolpboerderij laten verbouwen tot twaalf prachtige eilandsuites. Het restaurant is natuurlijk gesloten maar via een ingenieus systeem van in-room dining kunnen de gasten toch genieten van heerlijkheden als koningsvis met radijs, roze peper en ingelegd rozenblad. Zelf oesters zoeken én natuurlijk opeten kan ook.

Goed idee in deze corona-tijd: picknicken. Het bedrijf Picknicken op Texel verzorgt uitgebreide/luxe picknicks met alles erop en eraan op bijzondere locaties: een duinpan, een schapenboet of een strandhuisje. Natuurlijk wordt de mand gevuld met mooie écht Texelse producten.